

Anonymiserad version

Översättning C-18/21 – 1

Mål C-18/21

Begäran om förhandsavgörande

Datum för ingivande:

12 januari 2021

Domstol som begär förhandsavgörande:

Oberster Gerichtshof (Österrike)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

27 november 2020

Klagande:

Uniqa Versicherungen AG

Motpart:

VU

[utelämnas]

I mål mellan klaganden, Uniqa Versicherungen AG, Wien (nedan kallad Uniqa Versicherungen) [utelämnas] och motparten, VU, Kirchweidach, [utelämnas] Tyskland, [utelämnas] avseende 37 820,91 euro, har Oberster Gerichtshof [utelämnas] beträffande överklagande från Uniqa Versicherungen av beslut av den 16 september 2020 [utelämnas] meddelat av Handelsgericht Wien i egenskap av appellationsdomstol, genom vilket det överklagade beslutet från Bezirksgericht für Handelssachen Wien av den 9 juni 2020 [utelämnas] upphävts, bakom stängda dörrar fattat följande

B e s l u t:

I. Följande fråga hänskjuts i enlighet med artikel 267 FEUF till Europeiska unionens domstol för förhandsavgörande: [**Orig. s. 2**]

Ska artiklarna 20 och 26 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1896/2006 av den 12 december 2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande tolkas så, att dessa bestämmelser utgör hinder för att den frist på 30 dagar som föreskrivs i artikel 16.2 i denna förordning för att bestrida ett europeiskt betalningsföreläggande avbryts genom 1 § stycke 1 i Bundesgesetz betreffend Begleitmaßnahmen zu COVID-19 in der Justiz (den österrikiska federala lagen om kompletterande åtgärder i samband med covid-19 inom rättsväsendet), enligt vilken i civilmål alla processuella frister som börjar löpa på grund av händelser efter den 21 mars 2020 eller som ännu inte hade löpt ut före detta datum avbryts till utgången av den 30 april 2020 och börjar löpa på nytt den 1 maj 2020?

II. [utelämnas] [vilandeförklaring av målet]

S k ä l :

1 **1. Bakgrund och förfarandet**

2 Bezirksgericht für Handelssachen Wien utfärdade i egenskap av domstol i första instans den 6 mars 2020 ett europeiskt betalningsföreläggande som den 4 april 2020 delgavs VU, som är hemmahörande i Förbundsrepubliken Tyskland. VU överklagade detta beslut om betalningsföreläggande genom en skrivelse som postades den 18 maj 2020. Domstolen i första instans avvisade överklagandet på grund av att det hade ingetts för sent och motiverade detta med att överklagandet inte hade ingetts inom den frist på 30 dagar som föreskrivs i artikel 16.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1896/2006 av den 12 december 2006 om **[Orig. s. 3]** om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande (nedan kallad förordning nr 1896/2006).

3 Handelsgericht Wien upphävde detta beslut i egenskap av appellationsdomstol och förklarade att fristen för att bestrida betalningsföreläggandet enligt artikel 16.2 i förordning nr 1896/2006 hade avbrutits i enlighet med 1 § stycke 1 i Bundesgesetz betreffend Begleitmaßnahmen zu COVID-19 in der Justiz (den österrikiska federala lagen om kompletterande åtgärder i samband med covid-19 inom rättsväsendet (BGBl. I, s. 16, 2020) (nedan kallad 1. COVID-19-JuBG). Enligt denna bestämmelse ska i domstolsförfaranden samtliga processuella frister som har börjat löpa den 22 mars 2020 eller därefter avbrytas till utgången av den 30 april 2020 och åter börja löpa den 1 maj 2020.

4 Uniqa Versicherungen överklagade beslutet från Handelsgericht Wien och yrkade att beslutet i första instans ska återställas.

5 Oberster Gerichtshof beslutade att förklara målet vilande och hänskjuta en för avgörandet nödvändig unionsrättslig fråga om tolkningen av förordning nr 1896/2006 till Europeiska unionens domstol.

6 **2. Tillämpliga bestämmelser:**

7 2.1. Unionsrätt:

8 Artikel 16.1 och 16.2 i förordning nr 1896/2006 har följande lydelse:

”Bestridande av det europeiska betalningsföreläggandet

1. Svaranden kan lämna in ett bestridande av det europeiska betalningsföreläggandet vid ursprungsdomstolen genom att använda standardformulär F, som återges i bilaga VI och som denne skall erhålla samtidigt med det europeiska betalningsföreläggandet. [Orig. s. 4]

2. Bestridandet skall sändas inom 30 dagar från det att svaranden delgivits föreläggandet.”

9 Artikel 20 i förordning nr 1896/2006 har följande lydelse:

”Förnyad prövning i undantagsfall

1. Svaranden skall efter utgången av den tidsfrist som föreskrivs i artikel 16.2 ha rätt att ansöka om förnyad prövning av det europeiska betalningsföreläggandet hos den behöriga domstolen i ursprungsmedlemsstaten, när

a) i) betalningsföreläggandet har delgivits svaranden på något av de sätt som föreskrivs i artikel 14,

och

ii) delgivning utan svarandens förskyllan inte har skett i så god tid att denne haft möjlighet att förbereda sitt svaromål,

eller

b) svaranden utan egen förskyllan har varit förhindrad att bestrida fordran på grund av force majeure eller exceptionella omständigheter,

förutsatt att svaranden i vilketdera fallet vidtar åtgärder utan dröjsmål.

2. Svaranden skall efter utgången av den tidsfrist som föreskrivs i artikel 16.2 också ha rätt att ansöka om förnyad prövning av det europeiska betalningsföreläggandet vid den behöriga domstolen i ursprungsmedlemsstaten, när det är uppenbart att betalningsföreläggandet har utfärdats felaktigt med avseende på de villkor som fastställs i denna förordning, eller på grund av andra exceptionella omständigheter. [Orig. s. 5]

3. Om domstolen avslår svarandens ansökan på grund av att inget av de skäl för förnyad prövning som anges i punkterna 1 och 2 är tillämpligt, skall det europeiska betalningsföreläggandet ha fortsatt rättsverkan.

Om domstolen beslutar att en förnyad prövning är motiverad på grund av ett av de skäl som anges i punkterna 1 och 2 skall det europeiska betalningsföreläggandet förlora sin giltighet.”

10 Artikel 26 i förordning (EG) nr 1896/2006 har följande lydelse:

”Förhållande till nationell processrätt

Alla processrättsliga frågor som inte tas upp särskilt i denna förordning skall regleras enligt nationell lagstiftning.”

11 2.2. Nationell rätt:

12 I 1 § stycke 1 första och andra meningen i Bundesgesetz betreffend Begleitmaßnahmen zu COVID-19 in der Justiz (den österrikiska federala lagen om kompletterande åtgärder i samband med covid-19 inom rättsväsendet), som tillkännagavs den 21 mars 2020, i dess lydelse den 4 april 2020 då det europeiska betalningsföreläggandet delgavs VU, och i dess lydelse enligt 4. COVID-19-Gesetz (fjärde lagen om covid-19) (BGBl. I, s. 24, 2020) den 18 maj 2020 då dennes överklagande avsändes, föreskrivs följande:

”Förfarandet i civilmål

Avbrott i frister

1 § 1) Alla processuella frister i domstolsförfaranden som börjar löpa på grund av en händelse som har inträffat under tiden efter det att denna federala lag trädde i kraft, och processuella frister som ännu inte hade löpt ut innan denna federala lag trädde i kraft avbryts till utgången av den 30 april 2020. De börjar därefter att löpa på nytt.”

13 **3. Skälen till att förhandsavgörande begärs: [Orig. s. 6]**

14 3.1. I den österrikiska doktrinen råder det olika uppfattningar i frågan huruvida det avbrott i frister som föreskrivs i 1 § stycke 1 i 1. COVID-19-JuBG för alla processuella frister i civilmål även ska tillämpas när det gäller den frist på 30 dagar för att bestrida ett europeiskt betalningsföreläggande som föreskrivs i artikel 16.2 i förordning (EG) 1896/2006, eller huruvida artikel 20 i förordning nr 1896/2006 medför att 1 § stycke 1 i 1. COVID-19-JuBG inte är tillämplig på denna frist.

15 3.2. Å ena sidan anses det att det i artikel 20 i förordning (EG) 1896/2006 tas (abstrakt) hänsyn till sådana situationer som covid-19-krisen och att det föreskrivs en möjlighet till förnyad prövning av det europeiska betalningsföreläggandet och eventuell ogiltigförklaring av detta. Att tillämpa nationell rätt är därför inte tillåtet mot bakgrund av bestämmelsen i artikel 20 i förordning nr 1896/2006, som har införts för fall med force majeure – vilket covid-19-krisen kan anses utgöra [utelämnas].

- 16 3.3. Enligt den motsatta uppfattningen ”utesluts” inte 1 § stycke 1 i 1. COVID-19-JuBG av bestämmelserna om förnyad prövning enligt artikel 20 i förordning nr 1896/2006. I artikel 16 i nämnda förordning regleras endast längden på fristen för bestridande. Frågan om ett eventuellt avbrott i fristen regleras inte på EU-nivå, varför nationell rätt ska tillämpas – enligt artikel 26 i förordning nr 1896/2006. Det togs inte hänsyn till covid-19-pandemin när denna förordning skapades. Artikel 20.1 b i förordning nr 1896/2006 [**Orig. s. 7**] syftar endast till ”rättvisa i enskilda fall” och innehåller ingen generell reglering av en exceptionell situation (som den nu aktuella covid-19-krisen). Det generella avbrottet av i princip alla processuella frister som föreskrivs i 1 § stycke 1 i 1. COVID-19-JuBG ”utesluts” således inte av denna bestämmelse och ska följaktligen tillämpas även i samband med betalningsförelägganden [utelämnas].
- 17 3.4. Enligt förarbetena till 1 § stycke 1 i 1. COVID-19-JuBG [utelämnas] påverkar begränsningarna i det offentliga livet genom covid-19 också [österrikiska] domstolsförfaranden. Vid frånvaro både bland domstolspersonalen och bland de personer som arbetar med juridisk rådgivning och bland rättegångsdeltagarna på grund av sjukdom eller på grund av åtgärderna är det inte alltid möjligt eller lämpligt att agera inom de frister som föreskrivs i lag, eftersom personliga kontakter ju ska undvikas i möjligaste mån. I civilmål ska därför under en viss tid alla processuella frister avbrytas (både obligatoriska frister och frister som fastställts av domstol), med undantag för de frister som börjar löpa eller löper i förfaranden för att avgöra om en frihetsberövande åtgärd ska fortsätta gälla. Denna allmänna föreskrift ska snabbt skapa rättssäkerhet för alla parter i ett domstolsförfarande och för deras ombud.
- 18 3.5. Den hänskjutande domstolen anser att det kan vara tveksamt huruvida alla de fall, där det på grund av [**Orig. s. 8**] covid-19-krisen och dess verkningar för det europeiska betalningsföreläggandet finns risk för att en svarande utan egen förskyllan inte överklagar i rätt tid eller inte iakttar fristen enligt artikel 16.2 i förordning nr 1896/2006, borde regleras uttömmande i denna förordning på så sätt att för detta endast en ansökan om förnyad prövning av det europeiska betalningsföreläggandet enligt artikel 20.1 b i samma förordning står till förfogande, som eventuellt leder till att det europeiska betalningsföreläggandet enligt artikel 20.3 andra meningen i förordningen ogiltigförklaras. Något som skulle kunna tala för en sådan tolkning är att covid-19-pandemin utgör ett fall av force majeure eller en exceptionell omständighet i den mening som avses i artikel 20.1 b i förordning nr 1896/2006 och att syftet med det avbrott i förfarandet som regleras i 1 § stycke 1 i 1. COVID-19-JuBG (undvikande av risken för att fristen inte iakttas på grund av covid-19-krisen) kan jämföras med syftet med artikel 20.1 b i förordning nr 1856/2006 (där detta generellt föreskrivs för fall av force majeure och exceptionella omständigheter som är till men för svaranden). Man skulle följaktligen kunna utgå från att fristen för bestridande i artikel 16.2 i förordning nr 1896/2006 förutom artikel 20.1 b i samma förordning inte ska påverkas av en avvikande nationell lagstiftning som (såsom 1 § stycke 1 i 1. COVID-19-JuBG) syftar till att (genom ett generellt avbrott i alla processuella frister) undvika risken på grund av covid-19-pandemin för att fristen inte iakttas.

- 19 3.6. Det skulle emellertid å andra sidan kunna förhålla sig så att den processuella frågan om ett avbrott – det vill säga ett senare återupptagande – av den frist för bestridande som föreskrivs i artikel 16.2 i förordning nr 1896/2006 inte har reglerats (formellt) i denna förordning (särskilt inte dess artikel 20), varför denna fråga enligt artikel 26 i förordning nr 1896/2008 ska regleras enligt nationell lagstiftning [utelämnas].
- 20 3.7. Eftersom ordalydelsen i artiklarna 20 och 26 i förordningen om betalningsföreläggande inte gör det möjligt att avgöra denna fråga på ett klart och entydigt sätt, ska nämnda rättsfråga avgöras av Europeiska unionens domstol.
- 21 [utelämnas] [vilandeförklaring av målet]
[utelämnas]

ARBETS-DOKUMENT